

Булуй О.Г.

к.е.н., доцент, доцент кафедри інноваційного підприємництва та інвестиційної діяльності, Поліський національний університет

Buluy Oleksiy

Polissia National University

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3368-4835>

Плотнікова М.Ф.

к.е.н., доцент, доцент кафедри інноваційного підприємництва та інвестиційної діяльності, Поліський національний університет

Plotnikova Mariia

Polissia National University

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2852-3009>

Присяжнюк О.Ф.

к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту організації і адміністрування імені М.П. Поліщука, Поліський національний університет

Prysiazhniuk Oksana

Polissia National University

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0066-9065>

ІНФОРМАЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ РОЗВИТКУ ФЕРМЕРСТВА

INFORMATION AND INNOVATION TECHNOLOGIES OF PUBLIC ADMINISTRATION OF FARMING DEVELOPMENT MANAGEMENT DECISIONS

Анотація. Розвиток фермерських господарств є одним із пріоритетів державної політики. Проте проведені дослідження дали змогу сформувавши значний перелік проблем, осередком яких вважаємо недостатній рівень фінансування, що породжує існування інших проблемних напрямів, зокрема ускладнення земельних відносин, технічне забезпечення, зниження врожайності у рослинництві та продуктивності тварин, можливість упровадження інновацій тощо. Наявні проблеми слугують демотиваторами створення нових та розвитку існуючих фермерських господарств на інноваційній основі. Зважаючи на це та процеси децентралізації, переважну роль в адмініструванні управлінських рішень розвитку фермер-

ства має відігравати інформаційно-інноваційна технологія публічного адміністрування, яка слугує своєрідною надбудовою, що допомагає у процесі прийняття рішень фермерами. Особливий акцент цієї технології зосереджений на інформації на всіх рівнях її реалізації.

Ключові слова: публічне адміністрування, інновації, управлінські рішення, фермер, розвиток, управління, інформаційні технології.

Постановка проблеми. Аграрний сектор має соціально-економічну значимість, оскільки забезпечує значні фінансові надходження до бюджету країни та сприяє продовольчій безпеці нашої держави. Зважаючи

на європейський вектор розвитку України та глобальні цілі світового господарства (подолання голоду, «забезпечення продовольчої безпеки та покращення харчування, заохочення раціонального ведення сільського господарства» [1]), особливу увагу має бути приділено забезпеченню мети діяльності цього сектору діяльності фермерських господарств та пошуку інноваційних способів їх розвитку на основі прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Розвиток фермерських господарств, проблематика та особливості їхньої діяльності – актуальний напрям досліджень, що підтверджується значним інтересом до нього вітчизняних та зарубіжних науковців.

Зважаючи на існування проблеми розвитку сільських територій, українські науковці достатню увагу приділяють трансформації особистих селянських господарств у сімейні фермерські господарства. Зокрема, колектив авторів Д.В. Неміш, М.В. Савка, І.Ф. Баланюк, Д.І. Шеленко, С.І. Іванів вважають, що для мотивації створення сімейних фермерських господарств мають бути сформовані сприятливі умови, а саме: «зміна організаційно-правового статусу; право власності на землю і можливість розширення ділянки для ведення товарного виробництва; зміцнена матеріально-технічна база виробництва; активізовано стартовий капітал для нових суб'єктів господарювання; розвиток інфраструктури; трудові ресурси; забезпечення необхідного соціально-правового захисту ОСГ та підвищення кваліфікації трудових ресурсів; вирішення екологічних проблем; переваги в оподаткуванні» [2, с. 63].

Обґрунтуванню соціально-економічної значимості сімейних фермерських господарств, дослідженню умов їх розвитку (у тому числі в умовах пандемії COVID-19) присвячено праці М. Маліка, О. Шпикуляка, В. Мамчура, І. Ірклієнка, які стверджують, що створення та застосування дієвих механізмів підтримки таких господарств є запорукою реалізації цілей сталого розвитку нашої країни, забезпечення самодостатності сільських територій та добробуту сільського населення. Одними з проблем розвитку фер-

мерства автори вважають недостатній рівень інформаційного забезпечення та відсутність чіткої моделі подальшого їх становлення. Особлива увага державної підтримки фермерів, на думку авторів, має зосереджуватися в період кризових явищ (наприклад, під час карантинних заходів посилення можливості торговельної діяльності з використанням Інтернет-ресурсів тощо) [3, с. 76; 4, с. 28; 5, с. 91].

Поряд із зазначеними проблемами вітчизняні науковці констатують факт наявності несприятливого бізнес-середовища для розвитку малих і середніх аграрних підприємств, виходом з якого є формування сприятливих умов для впровадження інновацій, ураховуючи найкращий світовий досвід та вітчизняну практику [6, с. 155].

Зважаючи на європейський вектор розвитку України, важливим є запозичення позитивного досвіду діяльності сімейних фермерських господарств (зокрема, на позитивному прикладі Польщі). Із наведеного досвіду науковці радять застосувати у нашій державі такі позитивні моменти: узгодженість політики в аграрній сфері ЄС; належне фінансування; створення умов доступу сімейних фермерських господарств до організованих ринків збуту [7, с. 51]. Зарубіжні дослідники відзначають тенденції підвищення екологічної свідомості споживачів, що посилює попит на органічну продукцію фермерських господарств Польщі [8]. У цій країні, як вважають науковці, державна політика має концентрувати увагу на наданні підтримки малим фермерським господарствам, у тому числі шляхом збільшення їх доступу до зовнішнього фінансування [9]. Дана тенденція характерна також для інших країн, зокрема Бразилії, де сімейні фермерські господарства використовують «короткі» ланцюги постачання продукції, привабливі завдяки більш низьким цінам та отриманню свіжої, корисної для споживання продукції [10].

Уважаємо, що вказані переваги продукції можуть використовувати й українські фермери, оскільки в умовах пандемії COVID-19 людям особливо важливо формувати належний рівень імунітету, що напряму залежить

від якості харчування. Погоджуємося з думкою науковців та практиків, що стверджують про значну роль кооперативів у вирішенні проблем. Зокрема, автори Ю. Раманаускас, Я. Жуковскіс, В.В. Зіновчук, досліджуючи проблеми функціонування фермерів в умовах ринкової жорсткої конкуренції деяких країн ЄС, убачають одним з основних напрямів забезпечення стійкого розвитку кооперацію, об'єднання задля спільного вирішення проблемних аспектів діяльності [11].

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Виклики сучасного світу спонукають власників фермерських господарств до пошуку інноваційних напрямів розвитку на основі прийняття нестандартних управлінських рішень та впровадження інновацій у всі сфери їхньої діяльності. Основою прийняття таких рішень є застосування ефективного публічного адміністрування та інформаційних технологій для всебічного обґрунтування проблем, що постають перед фермерами.

Мета статті. Головною метою цієї роботи є формування моделі ефективної інформаційно-інноваційної технології публічного адміністрування прийняття інноваційних управлінських рішень для забезпечення стійкого розвитку фермерських господарств.

Виклад основного матеріалу. Розвиток фермерства поряд з економічним (забезпечення добробуту власних родин, стабільного заробітку найманих працівників тощо) має велике соціальне значення, оскільки фермерська діяльність супроводжується недопущенням збільшення кількості земель, що не використовуються, та часто фермери виступають спонсорами соціально-культурних заходів, які відбуваються на території громад, що сприяє їх соціально-культурному розвитку. Практикою доведено, що розвиток сільських територій залежить від кількості виробництв, що ефективно функціонують у межах ОТГ.

Відповідно до створеної нині нормативно-правової бази функціонування фермерських господарств, передбачено різні прояви державної їх підтримки, зокрема через використання фінансових ресурсів Українського державного фонду підтримки фер-

мерських господарств та місцевих бюджетів [12]. За даними Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства, у наданні такої підтримки фермерські господарства є пріоритетними. Сьогодні це такі напрями, як створення сільськогосподарських кооперативів, дорадчі послуги, кредитна сфера та діяльність сімейних фермерських господарств [13]. Проте сучасним фермерам доводиться конкурувати на нерівних умовах із великими агрохолдингами, які мають значні фінансові ресурси, більші площі земельних ресурсів, налагоджені канали збуту продукції та кращі можливості впровадження інноваційних елементів у виробництво (використання квадрокоптерів для дослідження, даних із супутників, аналіз ґрунтів та планування сівозмін за допомогою відповідного програмного забезпечення тощо) [14].

Уважаємо, що осередком проблем фермерів є нестача фінансових ресурсів та можливостей їх надходження на вигідних умовах (невигідні для фермерів умови кредитування, неналежний рівень державної фінансової підтримки тощо) (рис. 1).

Наслідком указаної проблеми є проблема неможливості достатньо забезпечити впровадження інновацій у всі сфери діяльності, тобто реалізації інноваційних рішень. Указана проблема, своєю чергою, породжує активізацію таких негативних чинників, як утрата частини врожаю та збільшення витрат на виробництво продукції, неналежний рівень технічного забезпечення, що є передумовою зниження якості та конкурентоспроможності господарства. Окрім перерахованих вище, фінансове забезпечення є осередком виникнення проблем, на які зосереджують увагу Асоціації фермерів та приватних землевласників України. Це проблеми пов'язані з упровадженням ринку землі, значним рівнем корупції у цій сфері та наявністю фактів рейдерських захоплень [15].

Зважаючи на наведені вище проблеми, практика нині діючих фермерських господарств та перспективні рішення щодо створення нових суб'єктів господарювання, на жаль, побудовані на досить значній кількості

Рис. 1. Осередок основних проблем розвитку фермерства

Джерело: авторська розробка

демотиваторів. Тому активізація розвитку фермерства за допомогою публічного управління та формування переваг створення сімейних фермерських господарств, особливо у власників особистих господарств населення, є досить актуальною проблемою, оскільки це сприятиме наповненню місцевих бюджетів та водночас матеріального благополуччю місцевого населення. Пріоритетність вирішення вказаної проблеми можна проаналізувати за допомогою статистичних даних (табл. 1).

Показники, наведені у таблиці, свідчать про достатньо низьку частку продукції фермерських господарств у загальному обсязі виробництва сільського господарства. Так, найбільшу частку продукція рослинництва та тваринництва, виготовлена фермерами, становила у 2018 р. відповідно 11,9% та 2,1%. Тоді як, згідно зі статистичною інформацією, господарства населення займають

переважаючу частку у виробництві деяких сільськогосподарських культур. Так, у виробництві картоплі – 98,2%, овочевих культур – 85,3%, плодових та ягідних культур – 83,4%, винограду – 60,7% [16, с. 295].

Уважаємо, що, створивши сприятливі умови розвитку сімейного фермерства (консультування, виділення фінансових коштів, надання переваг у кредитуванні та впровадженні інновацій, участь у грантових програмах тощо), можна господарства населення розглядати як потенціал створення сімейних фермерських господарств. Створення нових та розвиток існуючих фермерських господарств передбачає прийняття відповідних управлінських рішень.

Зважаючи на виявлені у процесі дослідження проблеми, характерні для більшості фермерів, та підвищення ролі публічного адміністрування, зосереджуючи увагу на процеси децентралізації, доцільно застосо-

Таблиця 1

Виробництво продукції сільського господарства фермерськими господарствами, млн грн

	2016 р.	у % до заг. обсягу	2017 р.	у % до заг. обсягу	2018 р.	у % до заг. обсягу	2018 р. до 2016 р.	
							у %	+/- у заг. структурі
Продукція сільського господарства	22101,4	8,7	21743,1	8,7	25118,9	9,3	113,7	0,6
У т. ч.: продукція рослинництва	20705,3	11,2	20338,8	11,3	23619,6	11,9	114,1	0,7
продукція тваринництва	1396,1	2,0	1404,3	2,0	1499,3	2,1	107,4	0,1

Джерело: складено за [17, с. 52, 55]

Рис. 2. Інформаційно-інноваційна модель технології публічного адміністрування прийняття та впровадження управлінських рішень у розвитку фермерських господарств

Джерело: авторська розробка

увати індивідуальний підхід та запропонувати модель технології публічного адміністрування управлінських рішень, що являє собою механізм партисипативного управ-

ління для забезпечення розвитку фермерських господарств (рис. 2).

Наведена модель ілюструє взаємозв'язок інформації та її використання у процесі

публічного адміністрування управлінських рішень, що спрямовані на вирішення проблем впровадження інновацій. Таким чином, цей процес має розпочинатися зі збору інформації про рівень державної підтримки та можливість участі у грантових програмах сприяння розвитку фермерства. Зокрема, прикладом таких заходів можуть бути представлені можливості залучення державних коштів у закупівлі техніки, добрив, запровадження кредитування на пільгових умовах тощо у вигляді програм державної підтримки, а також підписання угоди між Урядом України та Європейською Комісією про фінансування заходу «Підтримка ЄС для розвитку сільського господарства та малих фермерських господарств в Україні», що є актуальною нині, та інших подібних проявів міжнародної співпраці [18].

Обов'язково необхідно максимально враховувати створені всі поточні пріоритети та сприяння з боку органів місцевого самоврядування, що можуть бути представлені наданням безкоштовних консультацій, сприянням пошуку ефективних напрямів реалізації продукції та вирішення інших проблем місцевих фермерів. Подальші дії обов'язково повинні бути спрямовані на оцінку рівня розвитку конкретного окремо взятого господарства (розрахунок класичних показників, що характеризують прибутковість, ліквідність, платоспроможність, рентабельність, трудомісткість, фондоозброєність, продуктивність праці тощо) та ресурсного потенціалу господарства (забезпеченість трудовими, матеріальними, фінансовими, інформацією, енергетичними та іншими видами ресурсів, необхідних для впровадження інновацій). На основі опрацювання визначеної інформації потрібно сформулювати висновок про доцільність та можливість запровадження інновацій. Технологія реалізації такого рішення базується на інформаційному складнику, який відображено у доведенні інформації про переваги впровадження інновацій виконавцям (працівникам фермерського господарства), та зборі інформації про стан виконання і проблеми, що виникають у процесі реалізації програмних заходів. Інформація також відіграє значну роль у формуванні

системи мотивації працівників (в умовах фінансових проблем доцільно розглядати нематеріальні форми мотивації).

Оскільки процеси децентралізації є пріоритетними, то доцільно проводити моніторинг та зведення даних щодо впливу проблем, які виникають у процесі реалізації управлінського рішення. Це дасть змогу створити певні макети, шаблони дій під час вирішення схожих проблемних ситуацій у майбутньому, але з урахуванням новостворених обставин.

Висновки і пропозиції. Пріоритетність державної підтримки фермерських господарств пояснюється значними перспективами їхнього внеску у формування результатів діяльності аграрного сектору економіки. У результаті проведених досліджень сформовано осередок та основні проблеми розвитку фермерства. Так, осередком проблем є недостатній рівень фінансових ресурсів, від якого залежать забезпеченість технікою та іншими видами ресурсів, урожайність, продуктивність тварин та спроможність активно впроваджувати інновації в усі сфери діяльності.

Перспективним напрямом збільшення кількості фермерських господарств, зокрема сімейного типу, є мотивація власників особистих господарств ставати фермерами, відчувачи переваги та підтримку на державному та місцевому рівнях. Зважаючи на процеси децентралізації, пропонуємо вирішувати проблеми фермерів, акцентуючи увагу на публічному адмініструванні. Зокрема, інформаційно-інноваційна технологія публічного адміністрування слугує своєрідною надбудовою, що допомагає у процесі прийняття рішень фермерами. Особливий акцент цієї технології зосереджений на інформації на всіх рівнях її реалізації.

Література:

1. Цілі сталого розвитку в Україні. Ресурси та публікації. Резолюція «Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року» (2015). URL: <http://sdg.org.ua/ua/resources-2/344-2030-2015> (дата звернення: 27.01.2021).
2. Розвиток особистих селянських господарств та їх трансформація у сімейні фермерські / Д.В. Неміш та ін. *Економіка АПК*. 2020. № 2. С. 54–67. DOI: <https://doi.org/10.32317/2221-1055.202002054>.

3. Мамчур В.А., Ірклієнко І.С. Економічні оцінки впливу COVID-19 на розвиток фермерських господарств. *Економіка АПК*. 2020. № 6. С. 68–80. DOI: <https://doi.org/10.32317/2221-1055.202006068>.
4. Малік М., Шпикуляк О., Мамчур В. Реалізація цілей сталого розвитку України в контексті трансформації особистих селянських господарств у сімейні фермерські. *Економіка АПК*. 2020. № 6. С. 21–31. DOI: [https://doi.org/10.37100/2616-7689.2020/7\(26\)/3](https://doi.org/10.37100/2616-7689.2020/7(26)/3).
5. Шпикуляк О., Малік М. Становлення організаційно-економічної моделі сімейного фермерства в Україні: інституційні засади, проблеми та пріоритети. *Економіка АПК*. 2019. № 9. С. 86–98. DOI: <https://doi.org/10.32317/2221-1055.201909086>.
6. Шевченко А., Петренко О. Сучасний стан розвитку мікро- та малого агробізнесу в Україні. *Agricultural and Resource Economics*. 2020. Vol. 6. № 1. P. 146–160. URL: <http://are-journal.com> (дата звернення: 10.01.2021).
7. Золотницька Ю.В. Становлення та розвиток сімейного фермерства у Польщі: досвід для України. *Економіка АПК*. 2020. № 2. С. 45–54. DOI: <https://doi.org/10.32317/2221-1055.202002045>.
8. Sobocińska M., Mazurek-Łopacińska K., Skowron S., Graczyk A., Kociszewski K. The Role of Marketing in Shaping the Development of the Market of Organic Farming Products in Poland. *Sustainability*. 2021. № 13. P. 130. DOI: <https://dx.doi.org/10.3390/su13010130>.
9. Wieliczko B, Kurdyś-Kujawska A., Sompolska-Rzechuła A. Savings of Small Farms: Their Magnitude, Determinants and Role in Sustainable Development. Example of Poland. *Agriculture*. 2020. № 10. P. 525. DOI: 10.3390/agriculture10110525.
10. The role of short Commercialization chains in the constitution of a sustainable rural development model in the Brazilian semiarid region: the case of the Family Farming Commercialization Center in Rio Grande do Norte State (CECAFES) / Amaral, Leticia de Souza; Santos, Carine de Jesus; Rozendo, Cimone; et al. *Desenvolvimento e meio ambiente*. 2020. Vol. 55. P. 494–516. DOI: 10.5380/dma.v55i0.74160. e-ISSN 2176-9109.
11. Раманаускас Ю., Жуковскис Я., Зиновчук В.В. Кооперативи и организации производителей: европейский опыт и его уроки для Украины. *Кооперативні читання* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 2 вересня 2017 р. Житомир : ЖНАЕУ, 2017. С. 27–36.
12. Про фермерське господарство: Закон України № 973-IV від 15.08.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/973-15#Text> (дата звернення: 19.01.2021).
13. В 2019 году хозяйства получили почти 700 миллионов гривен господдержки. Министерство развития экономики, торговли та сільського господарства України. URL: <https://cutt.ly/pjU1Cbm> (дата звернення: 10.01.2021).
14. Фермерство: міфи чи реальність. *Агроперспектива*. URL: http://www.agroperspectiva.com/ru/free_article/372 (дата звернення: 12.01.2021).
15. Розвиток фермерського руху України: напрямки та перспективи. Укрінформ. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-presshall/2638905-rozvitok-fermerskogo-ruhu-ukraini-napramki-ta-perspektivi.html> (дата звернення: 20.01.2021).
16. Статистичний щорічник України – 2019. / за ред. І.С. Вернера. Київ : Державна служба статистики України, 2020. 463 с.
17. Сільське господарство України – 2018 / відп. за випуск О.М. Прокопенко. Київ : Державна служба статистики України, 2019. 235 с.
18. Угода між Урядом України та Європейською Комісією про фінансування заходу «Підтримка ЄС для розвитку сільського господарства та малих фермерських господарств в Україні». URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MU20011.html (дата звернення: 27.01.2021).

References:

1. Sustainable development goals in Ukraine. Resources and publications. Resolution "Transforming our world: The 2030 Agenda for Sustainable Development" (2015). Available at: <http://sdg.org.ua/ua/resources-2/344-2030-2015> (accessed 27 January 2021).
2. Nemish D.V., Savka M.V., Balaniuk I.F., Shelenko D.I., Ivaniv S.I. (2020) Rozvytok osobystykh selianskykh gospodarstv ta yikh transformatsiia u simeini fermerski [Development of personal peasant farms and their transformation into family farms]. *Economics of agro-industrial complex*, no. 2, pp. 54–67.
3. Mamchur V.A., Irkliencko I.S. (2020) Ekonomichni otsinky vplyvu Covid-19 na rozvytok fermerskykh gospodarstv [Economic assessments of the impact of Covid-19 on farm development]. *Economics of agro-industrial complex*, no. 6, pp. 68 – 80.
4. Malik M., Shpykuliak O., Mamchur V. (2020) Realizatsiia tsilei staloho rozvytku Ukrainy v konteksti transformatsii osobystykh selianskykh gospodarstv u simeini fermerski [Realization of the goals of sustainable development of Ukraine in the context of transformation of personal peasant farms into family farms]. *Economics of agro-industrial complex*, no. 6, pp. 21 – 31.
5. Shpykuliak O., Malik M. (2019) Stanovlennia orhanizatsiino-ekonomichnoi modeli simeinoho fermerstva v Ukraini: instytutsiini zasady, problemy ta priorityty [Formation of organizational and economic model of family farming in Ukraine: institutional principles, problems and priorities]. *Economics of agro-industrial complex*, no. 9, pp. 86–98.
6. Shevchenko A., Petrenko O. (2020) Suchasnyi stan rozvytku mikro ta maloho ahrobiznesu v Ukraini. [The current state of development of micro and small agribusiness in Ukraine]. *Agricultural and Resource Economics*, vol. 6, no. 1, pp. 146–160. Available at: <http://are-journal.com> (accessed 10 January 2021).
7. Zolotnytska Yu.V (2020) Stanovlennia ta rozvytok simeinoho fermerstva u Polshchi: dosvid dlia Ukrainy [Formation and development of family farming in Poland: experience for Ukraine]. *Economics of agro-industrial complex*, no. 2, pp. 45–54.
8. Sobocińska M., Mazurek-Łopacińska K., Skowron S., Graczyk A., Kociszewski K. (2021) The Role of Marketing in Shaping the Development of the Market of Organic Farming Products in Poland. *Sustainability*, no. 13, p. 130.
9. Wieliczko B, Kurdyś-Kujawska A., Sompolska-Rzechuła A. (2020) Savings of Small Farms: Their Magnitude, Determinants and Role in Sustainable Development. Example of Poland. *Agriculture*, no. 10, p. 525.
10. Amaral Leticia de Souza, Santos Carine de Jesus, Rozendo Cimone, et al. (2020) The role of short Commercialization chains in the constitution of a sustainable rural development model in the Brazilian semiarid region: the case of the Family Farming Commercialization Center in Rio Grande do Norte State (CECAFES). *Desenvolvimento e meio ambiente*, no. 55, pp. 494–516.
11. Ramanauskas Yu., Zhukovskys Ya., Zynovchuk V. V. (2017) Cooperatives and Producer Organizations: European Expe-

- rience and Its Lessons for Ukraine. *Cooperative readings*, pp. 27–36.
12. On farming: Law of Ukraine № 973-IV of 15.08.2018. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/973-15#Text> (accessed 19 January 2021).
 13. Ministry of Economic Development, Trade and Agriculture of Ukraine. In 2019, farms received almost UAH 700 million of state support. Available at: <https://cutt.ly/pjU1CbM> (accessed 10 January 2021).
 14. Agroperspective. Farming: myths or reality. Available at: http://www.agroperspectiva.com/ru/free_article/372 (accessed 12 January 2021).
 15. Ukrinform. Development of the farmers' movement of Ukraine: directions and prospects. Available at: <https://www.ukrinform.ua/rubric-presshall/2638905-rozvitok-fermerskogo-ruhu-ukraini-napramki-ta-perspektivi.html> (accessed 20 January 2021).
 16. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy (2020) Statystychnyj shhorichnyk Ukrainy 2019 [Statistical Yearbook of Ukraine 2019], Kyiv.
 17. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy (2019) Siljsjke gospodarstvo Ukrainy 2018 [Agriculture of Ukraine 2018], Kyiv.
 18. Agreement between the Government of Ukraine and the European Commission on financing the event "EU Support for the Development of Agriculture and Small Farms in Ukraine". Available at: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/MU20011.html (accessed 27 January 2021).

Анотація. Развитие фермерских хозяйств является одним из приоритетов государственной политики. Однако проведенные исследования позволили сформировать значительный перечень проблем, центром которых считаем недостаточный уровень финансирования, который порождает существование других проблемных направлений, в частности осложнение земельных отношений, техническое обеспечение, снижение урожайности в растениеводстве и продуктивности животных, возможность внедрения инноваций и тому подобное. Имеющиеся проблемы служат демотиваторами создания новых и развития существующих фермерских хозяйств на инновационной основе. Несмотря на это и процессы децентрализации, преобладающую роль в администрировании управленческих решений развития фермерства должна играть информационно-инновационная технология публичного администрирования, которая служит своеобразной надстройкой, помогает в процессе принятия решений фермерами. Особый акцент этой технологии сосредоточен на информации на всех уровнях ее реализации.

Ключевые слова: публичное администрирование, инновации, управленческие решения, фермер, развитие, управление, информационные технологии.

Summary. The development of farms is one of the priorities of the state policy. However, the conducted researches allowed to form a considerable list of problems, the focus of which is the lack of funding, which gives rise to other problematic areas, including complication of land relations, technical support, reduction of crop yields and animal productivity, the possibility of innovation and more. Existing problems serve as demotivators for the creation of new and development of existing farms on an innovative basis. A promising way to increase the number of farms, including family farms, is to motivate private farm owners to become farmers, feeling the benefits and support at the state and local levels. We propose to solve the problems of farmers, focusing on public administration. Given this and decentralization processes, the predominant role in the administration of management decisions for farming development should be played by information-innovative technology of public administration, which serves as a kind of add-on that helps farmers in the decision-making process. The special emphasis of this technology is focused on information at all levels of its implementation. This model illustrates the stages of the process of public administration of management decisions, the basic component of which is information on updating legislation and opportunities for farmers to participate in programs of state support and funding through international grants. The next stage of application of the proposed technology is to take into account the level of supporting and stimulating measures of local governments, in particular in the form of consultations, assistance in finding effective sales, financial assistance and more. The proposed technology takes into account, as a basis for management decisions, level of development of a particular farm and its resource potential. The practical implementation of management decisions is accompanied by the process of bringing the necessary information to the performers, collecting information about the results of their work, motivation and monitoring of problems arising in the implementation of the decision to take them into account in solving such problems.

Keywords: public administration, innovation, management decisions, farmer, development, management, information technology.